

Ritka és természetvédelmi szempontból jelentős rovarok (Insecta) a Mátra és Tarnavidék területéről

KOVÁCS TIBOR, MAGOS GÁBOR & URBÁN LÁSZLÓ

ABSTRACT: (Rare and protected insects (Insecta) in the area of the Mátra and Tarnavidék.) This paper provides locality data of 109 insect species from the area of the Mátra and Tarnavidék. Nine species are of community interest listed in the Habitats Directive (*Cerambyx cerdo*, *Cucujus cinnaberinus*, *Limoniscus violaceus*, *Lucanus cervus*, *Morinus funereus*, *Osmoderma eremita*, *Probaticus subrugosus*, *Rosalia alpina*, *Saga pedo*); one species (*Osmoderma eremita*) is strictly protected and 50 species are protected in Hungary. *Dyctioptera aurora* and *Omoglymmius germari* were previously known in Hungary from Transdanubia only. The following species are new to the Mátra: *Eurythyrea quercus* (Buprestidae); *Ampedus cardinalis*, *A. hjorti*, *Limoniscus violaceus* (Elateridae); *Callimoxys gracilis*, *Saperda punctata* (Cerambycidae). Occurrence of *Osmoderma eremita* (only one previous locality recorded more than 50 years ago) and *Stictoleptura erythroptera* (one doubtful previous record) is confirmed. The following natural habitats are especially valuable on the basis of their insect fauna: Cserepes-tető, Oroszlánvár, Som-hegy, Úrráteszi-rész (Mátra); Deborna-fő, Szállás-verő-hegy, Vajdavár (Tarnavidék).

Bevezetés

A xilofág és szaproxilofág bogarak között sok a jelentős természetvédelmi értékkel bíró faj. Ezek mind a különböző európai (BERNI EGYEZMÉNY 1994, CORINE 1991, COUNCIL DIRECTIVE 1992, GOOD & SPEIGHT 1996, IUCN 1996), mind pedig a hazai (ANONIM 2001, 2008; MERKL & KOVÁCS 1997, VARGA *et al.* 1989) védettségi listákon nagy számban szerepelnek. Célunk elsősorban e fajok adatainak gyarapítása a címben jelzett két területről, valamint a kutatások során előkerülő további rovarcsoportok ritka és védett fajai lelőhelyeinek közreadása.

A különböző bogárcsoportok szempontjából a Mátra a viszonylag jól ismert tájegységek közé tartozik, köszönhetően a Mátra Múzeum bogárgyűjteményét feldolgozó cikkeknek (ENYEDI & ÁDÁM 2009, GYÖRGY 2008, HEGYESSY & SZÉL 2002, KOVÁCS 1994, NÉMETH *et al.* 2009, PODLUSSÁNY & GYÖRGY 2008, SZALÓKI 1997, VIG 1997), illetve a hegység egy részének (HARMOS *et al.* 2003: Nyugati-Mátra) vagy egészének (KOVÁCS & HEGYESSY 1998) faunájával foglalkozó munkáknak. A Tarnavidék – bár a fentebb említett valamennyi gyűjteményi publikáció anyagában találunk a területről néhány fajt – faunisztikailag feltáratlannak minősíthető.

A Mátra Múzeum gyűjteményében elhelyezett – vizsgálati egységeinkről származó – díszbogarak adatait 1997-tel bezárólag MUSKOVITS & HEGYESSY (2002) közzölték, de csak a közigazgatási terület vagy a hegység szintjén. Az alábbi listában a példányok céduláin található valamennyi felírást szerepeltetjük.

Fontos megjegyeznünk, hogy tevékenységünk során nagy segítségünkre volt MERKL & VIG (2009): “Bogarak a pannon régióban” című könyve, ami szöveges és képi információi révén minden bizonnyal új lendületet ad a hazai koleopterológiai kutatásoknak.

Rövidítések: BCS = Bartha Csaba, BD = Barta Dávid, CJ = Czikora János, CsGy = Csóka György, DGy = Dudás György, HK = Harmos Krisztián, JI = Jákó Iván, JJ = Jablonkai József, KK = Kormos Krisztián, KR = Kovács Rita, iKT = idősebb Kovács Tibor, KT = Kovács Tibor, KTa = Korompai Tamás, KP = Kozma Péter, MG = Magos Gábor, SBB = Sipos Bánk Botond, SG = Sramkó Gábor, UL = Urbán László, VA = Varga András; bcs = boroscsapda, f = fényre, gy = gyűrűzött ág, L = lárva, p = petecsomó, + = elpusztult imágó.

A fajok faunisztikai adatai

MANTOPTERA

MANTIDAE

Mantis religiosa (Linnaeus, 1758) – Abasár: Holló-kő, 2009.05.15., p, KT-MG; 2009.09.01., UL; Meleg-hegy, 2007.09.12., UL; Mézes-domb, 2007.09.18., UL; Rónya-bérc, 2008.10.10., UL; 2009.09.01., UL; Rónya-oldal, 2007.09.12., UL – Domszló: Cseres-tető, 2009.05.06., p, KT-MG-UL; Hegyes-hegyi-oldal, 2009.09.24., MG-UL; Hosszú-hegy, 2009.08.28., MG-UL; Kis-Szár-hegy, 2009.05.06., KT-MG-UL; Középső-hegy, 2009.07.28., MG-SG; Nagy-járási-legelő, 2009.01.15., p, KT-MG-UL; Nánai-berek, 2009.05.06., p, KT-MG-UL – Gyöngyös: Dobogó, 2009.08.27., MG-UL; Sár-hegy, Farkasmály, 2009.09.25., p, KR-KT – Gyöngyöspata: Gereg-hegy, 2009.09.09., UL – Jobbágyi: Nagy-Hársas, 2009.04.02., MG-UL – Markaz: Tatár-mező-széle, 2007.09.18., UL – Recsk: Remete, 2008.10.01., MG.

ORTHOPTERA

TETTIGONIIDAE

Saga pedo (Pallas, 1771) – Gyöngyös: Mátrafüred, Peres-bérc, 2008.05.16., L, f, MG-UL; Sár-hegy, Galya, 2007.06.20, MG-Nagy Antal-UL; Sár-hegy, Visonta-hegy, 2005.08.18., MG.

HETEROPTERA

COREIDAE

Phyllomorpha laciniata (Villers, 1789) – Gyöngyöspata: Havas, 2007.05.03., MG-UL; Kajtár-domb, 2007.05.03., MG-UL; Kövesdi-völgy, 2007.05.03., MG-UL – Szurdoktűspöki: Galagonyás, 2006.06.15., HK-UL; Horka-tető, 2007.07.16., KTa-UL.

COLEOPTERA

RHYSODIDAE

Omoglymmius germari (Ganglbauer, 1891) – Tarnalesz: Szállás-verő-hegy ÉNy, 2009.05.12., BCs-KK-KT.

CARABIDAE

Calosoma inquisitor (Linnaeus, 1758) – Bükkszenterzsébet: Debornya-fő D, 2009.05.12., +, BCs-KK-KT; Közép-Berek, 2009.05.12., +, BCs-KK-KT – Domszló: Hegyes-hegy, 2009.01.15., +, KT-MG-UL; Tóvik-hegy, 2009.05.06., KT-MG-UL – Gyöngyössolyos: Eremény-tető, 2009.04.29., KT – Kisnána: Sánc-bérc, 2009.04.28., KT-MG-UL; Szederjes-tető, 2009.04.28., KT-MG-UL – Markaz: Cseres-bérc, 2009.04.24., KT-MG-UL – Parad: Fehér-kő, 2009.05.15., DGy-KT-MG-UL; Nagy-Szár-hegy, 2009.04.24., +, KT-MG-UL.

Calosoma sycophanta (Linnaeus, 1758) – Gyöngyöstarján: Füledugó, 2007.03.30., +, KT-MG-UL – Markaz: Cseres-bérc, 2009.04.24., +, KT-MG-UL – Szurdoktűspöki: Bércek, 2006.06.15., HK-UL.

Carabus arcensis Herbst, 1784 – Markaz: Hegyes-tető, 2007.05.15., UL.

Carabus convexus Fabricius, 1775 – Bükkszenterzsébet: Debornya-fő É, 2009.05.12., +, BCs-KK-KT.

- Carabus coriaceus* Linnaeus, 1758 – Gyöngyös: Sár-hegy, Farkasmály, 2009.09.11., KT.
- Carabus glabratus* Paykull, 1790 – Gyöngyössolymos: Nagy-Tölgyes-bérc, 2008.06.19., KT – Mátraszentimre: Ágasvár, 2008.06.06., KT-MG-UL; Gedeon-oldal, 2006.05.23., HK-UL; Gedeon-patak-völgye, 2006.05.23., HK-UL; Som-bükk, 2009.04.10., +, KT-MG-UL – Parád: Som-hegy, 2009.10.28., +, KT.
- Carabus granulatus* Linnaeus, 1758 – Arló: Gyepes-völgy a Lencsenye-völgy magasságában, 2009.05.13., BCs-KK-KT – Gyöngyös: Sár-hegy-oldali felső, 2009.01.27., UL.
- Carabus intricatus* Linnaeus, 1760 – Arló: Kis-Poporó ÉK, 2009.05.13., +, BCs-KK-KT – Bátonyterenye: Mátra-bérc, 2009.03.20., KT-MG-UL – Domoszló: Borostyán, 2009.03.25., KT-MG-UL; Oroszlánvár, 2009.06.17., +, KT – Gyöngyös: Kékestető, Csatorna-völgy, 2009.01.23., KT-MG-UL; Kékestető, Kékes, 2009.06.19., KT-MG-UL; Kékestető, Nagy-nyak, 2009.01.23., KT-MG-UL; Kékestető, Remete-oldal, 2009.01.23., KT-MG-UL; Mátraháza, Tomoly-völgy, 2009.01.23., KT-MG-UL – Gyöngyössolymos: Eremény-tető, 2009.02.11., BD-KT-MG-UL; Nagy-Lipót-folyás, 2009.03.22., KR-KT; Nagy-Tölgyes-bérc, 2008.06.19., KT – Gyöngyöstarján: Csege-bérc, 2009.04.22., UL – Kisdána: Szederjes-tető, 2009.04.28., KT-MG-UL – Markaz: Kerékgyártó-völgy, 2009.10.31., KT – Mátraszentimre: Mátra-bérc, 2009.03.20., KT-MG-UL – Parád: Cserepes-tető, 2009.03.25., KT-MG-UL; Hármashatár, 2009.04.24., KT-MG-UL; Sombokor, 2009.10.09., +, MG-UL; Som-hegy, 2009.05.15., CJ-DGy-KT-MG-UL; Sor-kő, 2009.06.19., KT-MG-UL; 2009.10.11., KR-KT – Recsk: Cserepes-tető, 2009.03.25., KT-MG-UL; Oroszlánvár, 2008.12.16., KT-MG-UL.
- Carabus montivagus* Palliardi, 1825 – Markaz: Cseres-bérc, 2009.04.24., +, KT-MG-UL – Recsk: Oroszlánvár, 2009.04.28., +, KT-MG-UL.
- Carabus nemoralis* O.F. Müller, 1764 – Gyöngyössolymos: Eremény-tető, 2009.05.18., +, KT – Mátraszentimre: Mátra-bérc, 2009.03.20., +, KT-MG-UL; Som-bükk, 2009.04.10., +, KT-MG-UL – Parád: Som-hegy, 2009.06.15., +, KR-KT; 2009.10.28., KT.
- Carabus scabriusculus* Olivier, 1795 – BükkSZenterzsébet: Közép-Berek, 2009.05.12., +, BCs-KK-KT.
- Cychrus caraboides* (Linnaeus, 1758) – Gyöngyös: Kékestető, Remete-oldal, 2009.01.23., KT-MG-UL – Mátraszentimre: Som-bükk, 2009.04.10., KT-MG-UL – Parád: Nagy-Szár-hegy, 2009.04.24., KT-MG-UL.
- Licinus cassideus* (Fabricius, 1792) – Gyöngyöstarján: Füledugó, 2007.03.30., KT-MG-UL.

LUCANIDAE

- Aesalus scarabaeoides* (Panzer, 1794) – Borsodnádásd: Nagy-órom, 2009.05.12., *Pyrus pyraister*, +, BCs-KK-KT – Domoszló: Hármashatár, 2009.04.24., *Cerasus avium*, KT-MG-UL; Závóz-völgy, 2009.11.07., *P. pyraister*, KT – Gyöngyössolymos: Nagy-Tölgyes-bérc, 2008.06.19., *Quercus petraea*, +, KT – Mátraszentimre: Som-tető, 2009.04.10., *P. pyraister*, KT-MG-UL – Parád: Hármashatár, 2009.04.24., *Quercus*, KT-MG-UL – Recsk: Cserepes-tető, 2009.03.25., *Acer campestre*, KT-MG-UL; Oroszlánvár, 2008.12.16., *Fagus sylvatica*, KT-MG-UL; 2009.01.30., *C. avium*, KT-MG-UL; 2009.07.01., *Q. petraea*, KT-MG-UL; Szederjes-tető, 2009.04.28., *C. avium*, +, KT-MG-UL.
- Dorcus parallelipipedus* (Linnaeus, 1758) – Abasár: Rónya-bérc, 2009.05.15., +, KT-MG – Arló: Vajdavár ÉNy, 2009.05.13., *Fagus sylvatica*, BCs-KK-KT – BükkSZenterzsébet: Alamas-bérc, 2009.05.12., *Quercus cerris*, *Q. petraea*, BCs-KK-KT; Debornya-fő D, 2009.05.12., *Q. petraea*, BCs-KK-KT; Debornya-fő É, 2009.05.12., *Carpinus betulus*, *F. sylvatica*, BCs-KK-KT; Közép-Berek, 2009.05.12., *Q. cerris*, BCs-KK-KT – Domoszló: Cseres-tető, 2009.05.06., *Q. petraea*, KT-MG-UL; Hármashatár, 2009.04.24., *Cerasus avium*, *Fraxinus*, L, KT-MG-UL; Oroszlánvár, 2009.07.01., KT-MG-UL; Pipis-hegy, 2009.01.15., *Q. pubescens*, KT-MG-UL; Tóvik-hegy, 2009.05.06., KT-MG-UL; Závóz-völgy, 2009.11.07., *Alnus glutinosa*, KT – Gyöngyös: Mátrafüred, Peres-bérc, 2009.05.15., +, KT-MG; Mátraháza, Nagy-Lapát-tető, 2008.06.11., KT; Sár-hegy, Farkasmály, 2008.06.27., KT – Gyöngyössolymos: Nagy-Tölgyes-bérc, 2008.06.19., KT – Kisdána: Sánc-bérc, 2009.04.28., KT-MG-UL; Szederjes-tető, 2009.04.28., *Fraxinus*, L, *Q. petraea*, KT-MG-UL – Parád: Fehér-kő, 2009.05.15., DGy-KT-MG-UL; Hármashatár, 2009.04.24., *F. sylvatica*, KT-MG-UL; Nagy-Szár-hegy, 2009.04.24., *Q. petraea*, KT-MG-UL; Som-hegy, 2009.05.15., CJ-DGy-KT-MG-UL – Recsk: Borostyán, 2009.07.01., KT-MG-UL; Cserepes-tető, 2009.03.25., *F. sylvatica*, L, *Acer pseudoplatanus*, +, KT-MG-UL; Nagy-Zugó-hegy, 2009.01.30., KT-MG-UL; Oroszlánvár, 2008.12.16., *F. sylvatica*, L, KT-MG-UL; Szederjes-tető, 2009.04.28., *C. avium*, KT-MG-UL – Tarnalezser: Ökör-hegy Ny, 2009.05.13., *F. sylvatica*, BCs-KK-KT; Szállás-verő-hegy ÉNy, 2009.05.12., *F. sylvatica*, BCs-KK-KT.
- Lucanus cervus* (Linnaeus, 1758) – Abasár: Holló-kő, 2009.06.26-07.10., bcs, KT-MG-UL – Bátonyterenye: Ágasvár, 2008.06.06., KT-MG-UL – BükkSZenterzsébet: Alamas-bérc, 2009.05.12., BCs-KK-KT; Debornya-fő D, 2009.05.12., BCs-KK-KT – Domoszló: Cseres-tető, 2009.05.06., +, KT-MG-UL; Hegyes-hegy, 2009.01.15., +, KT-MG-UL; Hegyes-hegyi-oldal, 2009.01.15., +, KT-MG-UL; Hosszú-hegy, 2009.05.06., +, KT-MG-UL – Gyöngyös: Mátrafüred, Muzsla-tető, 2007.06.06., MG-UL; Mátrafüred, Peres-bérc, 2008.05.16., MG-UL; Mátraháza, Nagy-

Lapát-tető, 2008.06.11., KT; Sár-hegy, Szálás, 2008.06.26., KR-KT – Gyöngyössolymos: Cseternás-bérc, 2006.06.14., UL; Eremény-tető, 2009.04.29., +, KT; Nagy-Tölgyes-bérc, 2008.06.19., KT; Parádi-folyás-oldal, 2009.02.11., +, BD-KT-MG-UL; Tarma-oldal, 2009.08.26., +, MG-UL – Kislána: Sánc-bérc, 2009.04.28., +, KT-MG-UL – Markáz: Cseres-bérc, 2009.08.07., MG – Mátraszentimre: Tugár, 2009.04.10., +, KT-MG-UL – Parád: Cseres-tető, 2009.11.04., +, KT-MG-UL; Disznó-tető, 2009.04.23., MG-UL; Fehér-kő, 2009.05.15., +, DGy-KT-MG-UL; Hármashatár, 2009.04.24., +, KT-MG-UL; Nagy-Szár-hegy, 2009.04.24., +, KT-MG-UL; Som-hegy, 2009.05.15., CJ-DGy-KT-MG-UL – Pászto: Nyestet-bérc, 2008.06.20., KT-MG-UL – Recsk: Borostyán, 2009.07.01., KT-MG-UL; Oroszlánvár, 2009.07.01., KT-MG-UL; Szederjes-tető, 2009.04.28., +, KT-MG-UL – Szurdokpüspöki: Bércék, 2006.06.15., HK-UL; Horka-tető, 2008.06.19., KT-MG-UL; Kis-köves-bérc, 2008.06.22., KT-KR.

Sinodendron cylindricum (Linnaeus, 1758) – Bányaterenye: Ágasvár, 2009.03.20., *Fagus sylvatica*, KT-MG-UL; Mátra-bérc, 2009.03.20., *F. sylvatica*, +, *Cerasus avium*, *Fraxinus excelsior*, KT-MG-UL – Bükkszentersébet: Debomya-fő É, 2009.05.12., *F. sylvatica*, +, BCs-KK-KT – Domszló: Hármashatár, 2009.04.24., *F. sylvatica*, *Fraxinus*, KT-MG-UL; Hátsó-völgy, 2008.12.16., *Salix*, +, KT-MG-UL – Gyöngyös: Kékestető, Csatorna-völgy, 2009.01.23., *Corylus avellana*, L, KT-MG-UL; Kékestető, Nagy-nyak, 2009.01.23., *Carpinus betulus*, +, *F. sylvatica*, L, KT-MG-UL; Mátraháza, Tomoly-völgy, 2009.01.23., *S. caprea*, KT-MG-UL; Mátraháza, Tölgyes-bérc, 2009.02.17., *Quercus petraea*, BD-KT-MG; Mátraháza, Vízgát, 2009.02.17., *F. sylvatica*, +, BD-KT-MG – Gyöngyössolymos: Nagy-Hidas-völgy, 2009.02.11., *C. betulus*, *F. sylvatica*, +, BD-KT-MG-UL; Nagy-Lipót-folyás, 2009.03.28., *Alnus glutinosa*, *F. sylvatica*, KT – Markáz: Kerékgyártó-völgy, 2009.10.31., *F. sylvatica*, +, KT – Mátraszentimre: Nárádpatak-völgye, 2008.06.06., *F. sylvatica*, KT-MG-UL; Peres-tető, 2008.06.06., *F. sylvatica*, KT-MG-UL; Som-hegyese, 2009.04.10., *F. sylvatica*, KT-MG-UL; Som-hegy-oldal, 2009.04.10., *C. betulus*, KT-MG-UL; Som-tető, 2009.04.10., *Pyrus pyraeaster*, +, KT-MG-UL – Parád: Hármashatár, 2009.04.24., *Quercus*, +, KT-MG-UL; Mar-hát, 2008.12.16., *Sorbus torminalis*, +, KT-MG-UL; Nagy-Szár-hegy, 2009.04.24., *F. sylvatica*, KT-MG-UL; Sombokor, 2009.06.19., KT-MG-UL; Sor-kő, 2009.10.11., *F. sylvatica*, KR-KT – Recsk: Borostyán, 2009.03.25., *F. sylvatica*, KT-MG-UL; Cseres-tető, 2009.03.25., *F. sylvatica*, KT-MG-UL; Oroszlánvár, 2008.12.16., *F. sylvatica*, +, KT-MG-UL; 2009.11.04., *Quercus*, KT-MG-UL; Szederjes-tető, 2009.04.28., *Acer*, KT-MG-UL – Tarnalesz: Ökör-hegy Ny, 2009.05.13., *F. sylvatica*, BCs-KK-KT; Szállás-verő-hegy ÉNy, 2009.05.12., *F. sylvatica*, +, BCs-KK-KT.

SCARABAEIDAE

Copris lunaris (Linnaeus, 1758) – Gyöngyös: Mátrafüred, Peres-bérc, 2008.05.16., f, MG-UL – Kislána: Majkapusztá, 2008.06.10., juhrágya alól, KR-KT.

Gnorimus nobilis (Linnaeus, 1758) – Tar: Fenyvespusztá, 1982.07.03., iKT-KT.

Gnorimus variabilis (Linnaeus, 1758) – Gyöngyössolymos: Eremény-tető, 2009.02.11., +, BD-KT-MG-UL; Nagy-Tölgyes-bérc, 2008.06.19., *Quercus petraea*, KT – Mátraszentimre: Tugár, 2008.09.03., +, UL – Parád: Cseres-tető, 2009.07.01., *Q. petraea*, KT-MG-UL; Oroszlánvár, 2009.07.01., *Q. petraea*, KT-MG-UL; Som-hegy, 2009.10.28., *Q. petraea*, +, KT.

Oryctes nasicornis (Linnaeus, 1758) – Domszló: Hosszú-hegy, 2009.08.28., MG-UL – Gyöngyös: Mátrafüred, Peres-bérc, 2008.07.03., f, MG-UL; 2009.10.31., tölgy odú, +, KT; Sár-hegy, Farkasmály, 2008.07.07., +, iKT-KT – Gyöngyössolymos: Hegy-alja-legelő, 2009.09.27., +, KR-KT – Jobbágyi: Cseri-bérc, 2009.04.02., +, MG-UL; Nagy-hársas, 2009.04.02., +, MG-UL.

Osmoderma eremita (Scopoli, 1763) – Parád: Som-hegy, 2009.10.28., *Quercus petraea*, +, KT.

Protaetia aeruginosa (Drury, 1773) – Abasár: Holló-kő, 2009.07.24-08.07., bcs, KT-MG-UL – Bükkszentersébet: Közép-Berek, 2009.05.12., +, BCs-KK-KT – Domszló: Závó-völgy, 2009.11.07., *Alnus glutinosa*, +, KT – Gyöngyös: Mátrafüred, Peres-bérc, 2009.07.10-24., bcs, KT-MG-UL; Sár-hegy, Szálás, 2008.06.26-07.07., bcs, iKT-KT – Gyöngyössolymos: Nagy-Tölgyes-bérc, 2008.06.19., KT – Markáz: Cseres-bérc, 2009.06.26-07.10., bcs, KT-MG-UL – Parád: Cseres-tető, 2009.06.26-07.10., bcs, KT-MG-UL; Fehér-kő, 2009.05.22-06.05., bcs, KT-MG-UL; Som-hegy, 2009.07.10-24., bcs, KT-MG-UL – Recsk: Szederjes-tető, 2009.04.28., *Cerasus avium*, +, KT-MG-UL – Szentdomonkos: Vajdavár D, 2009.05.13., BCs-KK-KT.

Protaetia lugubris (Herbst, 1786) – Abasár: Holló-kő, 2009.05.15-22., bcs, KT-MG-UL – Domszló: Cseres-tető, 2009.05.22-06.05., bcs, KT-MG-UL – Závó-völgy, 2009.11.07., *Alnus glutinosa*, +, KT – Gyöngyös: Mátrafüred, Peres-bérc, 2009.05.22-06.05., bcs, KT-MG-UL; Sár-hegy, Szálás, 2008.06.26-07.07., bcs, iKT-KT – Gyöngyössolymos: Eremény-tető, 2009.06.02-12., bcs, KT-MG-UL; Nagy-Tölgyes-bérc, 2008.06.20-24., bcs, KT-MG-UL – Kislána: Sánc-bérc, 2009.06.05-12., bcs, KT-MG-UL; Szederjes-tető, 2009.04.28., *Cerasus avium*, +, KT-MG-UL – Markáz: Cseres-bérc, 2009.05.15-22., bcs, KT-MG-UL – Parád: Cseres-tető, 2009.05.15-22., bcs, KT-MG-UL; Fehér-kő, 2009.05.22-06.05., bcs, KT-MG-UL; Som-hegy, 2009.05.15-22., bcs, KT-MG-UL – Pászto: Nyestet-bérc, 2008.06.20., KT-MG-UL

– Recsk: Cserepes-tető, 2009.06.17., +, KT; Oroszlánvár, 2009.07.01., KT-MG-UL; Szederjes-tető, 2009.04.28., *C. avium*, +, KT-MG-UL – Szurdokpüspöki: Kis-köves-bérc, 2008.06.22-27., bcs, KT-MG-UL.
Protaetia ungarica (Herbst, 1790) – Gyöngyöspata: Úrráteszi-rész, 2006.04.27., KT; 2009.03.10., +, BD-KT-MG; 2009.04.22., KT-SBB.

BUPRESTIDAE

Anthaxia hungarica (Scopoli, 1772) – Mátra: Sás-tó, 1967.05.18., JJ.

Capnodis tenebrionis (Linnaeus, 1760) – Gyöngyös: Sár-hegy, Visonta-hegy, 2009.05.16., MG-UL – Gyöngyössolymos: Csáki-tető, 1997.03.14., KT; 1997.05.20., KT; Tarma-oldal, 2009.08.26., MG-UL – Kiszána: Macskavár, 2004.06.11., KP – Mátra: Sár-hegy, 1995.06.04., Földessy Mariann-Gál István; Sás-tó, 1967.05.18., JJ.

Coraebus fasciatus (Villers, 1789) – Bükk-szenterzsébet: Közép-Berek, 2009.05.12., *Quercus pubescens*, gy, BCs-KK-KT – Domoszló: Cseres-tető, 2009.05.06., *Q. petraea*, gy, KT-MG-UL; Nagy-járási-legelő, 2009.01.15., *Q. pubescens*, gy, KT-MG-UL; Oroszlánvár, 2009.06.17., *Q. petraea*, gy, KT – Gyöngyös: Sár-hegy, Szálás, 2009.01.27., *Q. petraea*, *Q. pubescens*, gy, UL; Visonta-hegy, 2006.05.03., *Q. pubescens*, gy, KT – Gyöngyössolymos: Eremény-tető, 2009.02.11., *Q. cerris*, *Q. pubescens*, *Q. petraea*, gy, BD-KT-MG-UL; Kis-hegy-oldal, 2009.04.30., *Q. petraea*, gy, KT-SBB; Közép-bérc, 2000.08.27., KT; Örlömmű, 1997.09.27., KT – Gyöngyóstarján: Gereg-hegy, 2009.09.09., *Q. pubescens*, gy, MG-UL – Parád: Cserepes-tető, 2009.05.15., *Q. petraea*, gy, DGy-KT-MG-UL – Szentdomonkos: Vajdavár D, 2009.05.13., *Q. pubescens*, gy, BCs-KK-KT – Szurdokpüspöki: Kis-köves-bérc, 2008.06.22., KT-KR – Tar: Fenyvespuszta, 1996.08.24., iKT.

Dicerca berolinensis (Herbst, 1779) – Kiszána: Kopasz-hegy, 1965.06.02., JJ – Parád: Kőrös-mocsár, 1996.07.31., KT.

Eurythyrea quercus (Herbst, 1780) – Domoszló: Cserepes-tető, 2009.06.17., *Quercus petraea*, +, KT – Parád: Cserepes-tető, 2009.07.01., *Q. petraea*, +, KT-MG-UL; Som-hegy, 2009.05.15, tölgy odú, +, CJ-DGy-KT-MG-UL; 2009.06.15., *Q. petraea*, +, KR-KT – Recsk: Cserepes-tető, 2009.06.17., *Q. petraea*, +, KT; Oroszlánvár, 2009.06.17., *Q. petraea*, +, KT; 2009.07.01., *Q. petraea*, +, KT-MG-UL.

Lamprodila rutilans (Fabricius, 1777) – Mátra: Kiszána, 1966.05.28., JJ.

Perotis lugubris (Fabricius, 1777) – Gyöngyös: Sár-hegy, Farkasmály, 2007.05.19., iKT-KT – Gyöngyössolymos: Csáki-tető, 1997.03.14., KT; 1997.05.20., KT; 2009.04.30., KT-SBB – Mátra: Eremény, 1968.04.28., JJ.

ELATERIDAE

Ampedus cardinalis (Schiodte, 1865) – Parád: Som-hegy, 2009.10.28., tölgy odú, +, KT.

Ampedus hjorti (Rye, 1905) – Parád: Cserepes-tető, 2009.11.04., *Quercus petraea* odú, KT-MG-UL.

Hypoganus inunctus (Panzer, 1795) – Gyöngyössolymos: Nagy-Lipót-folyás, 2009.03.28., *Alnus glutinosa*, KT – Parád: Nagy-Szár-hegy, 2009.04.24., *Quercus petraea*, KT-MG-UL; Som-hegy, 2009.10.28., *Q. petraea*, KT – Recsk: Szederjes-tető, 2009.04.28., *Cerasus avium*, KT-MG-UL.

Limoniscus violaceus (P.W.J. Müller, 1821) – Gyöngyössolymos: Eremény-tető, 2009.04.29., *Quercus cerris*, L, KT; Nagy-Tölgyes-bérc, 2008.06.19., *Q. petraea*, +, KT – Kiszána: Sánc-bérc, 2009.04.28., *Quercus*, +, KT-MG-UL – Markaz: Cseres-bérc, 2009.04.24., *Q. cerris*, L, +, KT-MG-UL – Mátraszentimre: Som-bükk, 2009.04.10., *Q. petraea*, L, KT-MG-UL – Recsk: Cserepes-tető, 2009.03.25., *Acer campestre*, KT-MG-UL.

LYCIDAE

Dyctioptera aurora (Herbst, 1784) – Arló: Vajdavár ÉNy, 2009.05.13., bükk-törzsről, BCs-KK-KT.

Erotides cosnardi (Chevrolat, 1839) – Domoszló: Tóvik-hegy, 2009.05.06., bükk-törzsről, KT-MG-UL – Tarnalelesz: Szállás-verő-hegy ÉNy, 2009.05.12., bükk-törzsről, BCs-KK-KT.

Pyropterus nigroruber (De Geer, 1774) – Gyöngyös: Mátrafüred, Peres-bérc, 2009.10.31., tölgy odú, +, Dala László-KT.

TROGOSSITIDAE

Grynocharis oblonga (Linnaeus, 1758) – Bátonyterenye: Mátra-bérc, 2009.03.20., KT-MG-UL – Bükk-szenterzsébet: Debornya-fő É, 2009.05.12., BCs-KK-KT – Gyöngyös: Kékestető, Kékes, 2000.07.06., KT-VA – Parád: Som-hegy, 2009.05.15., CJ-DGy-KT-MG-UL; 2009.06.15., KR-KT – Recsk: Cserepes-tető, 2009.07.01., KT-MG-UL – Tarnalelesz: Ökör-hegy Ny, 2009.05.13., BCs-KK-KT; Szállás-verő-hegy ÉNy, 2009.05.12., BCs-KK-KT.

Thymalus limbatus (Fabricius, 1787) – Arló: Vajdavár ÉNy, 2009.05.13., BCs-KK-KT – Bánytereny: Mátra-bérc 2009.03.20., KT-MG-UL – Bükkszentersébet: Debornya-fő É, 2009.05.12., BCs-KK-KT – Domoszló: Závovölgy, 2009.11.07., KT – Gyöngyös: Mátraháza, Tomoly-völgy, 2009.01.23., KT-MG-UL; Kékestető, Kékes, 2000.07.06., KT-VA; 2000.08.29., KT-VA – Gyöngyössolyos: Nagy-lápafő, 2009.03.28., KT – Mátraszentimre: Mátra-bérc, 2009.03.20., KT-MG-UL – Parád: Cserepes-tető, 2009.03.25., KT-MG-UL; Sombokor, 1996.06.11., KT – Recsk: Oroszlánvár, 2008.12.16., KT-MG-UL – Tarnalelesz: Szállás-verő-hegy ÉNy, 2009.05.12., BCs-KK-KT.

CLERIDAE

Denops albofasciatus (Charpentier, 1825) – Gyöngyös: Sár-hegy, Farkasmály, 2009.05.01., KT; Sár-hegy, Szálás, 2008.06.13., KT-UL.

CUCUJIDAE

Cucujus cinnaberinus (Scopoli, 1763) – Bükkszentersébet: Debornya-fő É, 2009.05.12., *Quercus petraea*, L, BCs-KK-KT – Domoszló: Hátsó-völgy, 2008.12.16., KT-MG-UL; Závovölgy, 2009.11.07., *Salix alba*, L, +, KT – Kisdána: Szkajina-alatti, 2007.09.19., UL – Markaz: Hidas-bérc, 2009.10.31., *Populus tremula*, L, KT – Recsk: Oroszlánvár, 2009.11.04., *Ulmus glabra*, L, KT-MG-UL.

MYCETOPHAGIDAE

Mycetophagus ater (Reitter, 1879) – Arló: Kis-Poporó ÉK, 2009.05.13., BCs-KK-KT – Borsodnádásd: Nagy-órom, 2009.05.12., BCs-KK-KT – Bükkszentersébet: Debornya-fő É, 2009.05.12., BCs-KK-KT – Tarnalelesz: Szállás-verő-hegy ÉNy, 2009.05.12., BCs-KK-KT.

TETRATOMIDAE

Tetratoma fungorum Fabricius, 1780 – Gyöngyössolyos: Nagy-Lipót-folyás, 2009.03.22., KR-KT.

ZOPHERIDAE

Endophloeus markovichianus (Piller et Mitterpacher, 1793) – Arló: Vajdavár ÉNy, 2009.05.13., BCs-KK-KT – Tarnalelesz: Szállás-verő-hegy ÉNy, 2009.05.12., BCs-KK-KT.

TENEBRIONIDAE

Eledonoprius armatus (Panzer, 1799) – Tarnalelesz: Ökör-hegy Ny, 2009.05.13., BCs-KK-KT.

Neomida haemorrhoidalis (Fabricius, 1787) – Gyöngyössolyos: Hatökör-ura, 2009.02.11., BD-KT-MG-UL; Nagy-Lipót-folyás, 2009.03.28., KT – Verpelét: Nagy-Gányás, 2009.03.11., BD-MG.

Oodescelis polita (Sturm, 1807) – Parád: Som-hegy, 2009.06.15., kő alól, +, KR-KT.

Platydema dejeanii Laporte et Brullé, 1831 – Arló: Vajdavár ÉNy, 2009.05.13., gombás bükktrzs kérge alól, BCs-KK-KT.

Probaticus subrugosus (Duftschmidt, 1812) – Gyöngyös: Visonta-hegy, 2001.03.17., kő alól, +, KT – Gyöngyös-pata: Úrráteszi-rész, 2006.04.27., kő alól, KT; 2007.03.30., kő alól, KT-MG-UL-VA; 2008.04.03., kő alól, KT-UL; 2009.03.19., kő alól, KT; 2009.04.07., fücsomó alól, KT; 2009.04.22., kő alól, +, KT-SBB.

Tenebrio opacus Duftschmid, 1812 – Parád: Cserepes-tető, 2009.11.04., *Quercus* odú, KT-MG-UL; Som-hegy, 2009.10.28., *Quercus* odú, KT – Recsk: Cserepes-tető, 2009.03.25., *Fagus sylvatica* odú, KT-MG-UL; Oroszlánvár, 2009.01.30., *Tilia* odú, KT-MG-UL.

OEDEMERIDAE

Ischnomera sanguinicollis (Fabricius, 1787) – Recsk: Cserepes-tető, 2009.06.17., KT; 2009.11.04., *Acer platanoides*, KT-MG-UL.

MELOIDAE

Apalus bimaculatus (Linnaeus, 1760) – Gyöngyös: Sár-hegy, Farkasmály, 2004.03.17., Ambrus András-KT.

Meloe rugosus Marsham, 1802 – Gyöngyös: Sár-hegy, Farkasmály, 2008.10.18., iKT-KT.

MYCTERIDAE

Mycterus tibialis Küster, 1850 – Domoszló: Nánai-berek, 2007.05.27., KR-KT.

PYROCHROIDAE

Schizotus pectinicornis (Linnaeus, 1758) – Bátonyterenye: Mátra-bérc, 2009.03.20., *Fagus sylvatica*, L, KT-MG-UL – Bükk-szenterzsébet: Debornya-fő É, 2009.05.12., *F. sylvatica*, L, BCs-KK-KT – Domoszló: Závóz-völgy, 2009.11.07., *Alnus glutinosa*, L, KT – Gyöngyössolymos: Nagy-Hidas-völgy, 2009.02.11., *F. sylvatica*, L, BD-KT-MG-UL; Nagy-Lipót-folyás, 2009.03.22., *A. glutinosa*, *Betula pendula*, L, KR-KT; 2009.03.28., *A. glutinosa*, *B. pendula*, *F. sylvatica*, L, KT – Mátraszentimre: Som-hegyese, 2009.04.10., *F. sylvatica*, L, KT-MG-UL; Som-tető, 2009.04.10., *F. sylvatica*, L, KT-MG-UL – Parád: Sor-kő, 2009.10.11., *Tilia*, L, KR-KT – Tarnalelesz: Szállás-verő-hegy ÉNy, 2009.05.12., *F. sylvatica*, L, BCs-KK-KT.

CERAMBYCIDAE

Aegosoma scabricorne (Scopoli, 1763) – Borsodnádásd: Nagy-orom, 2009.05.12., *Fagus sylvatica*, +, BCs-KK-KT – Bükk-szenterzsébet: Debornya-fő É, 2009.05.12., *F. sylvatica*, +, BCs-KK-KT; Közép-Berek, 2009.05.12., *F. sylvatica*, *Quercus cerris*, +, BCs-KK-KT – Domoszló: Oroszlánvár, 2009.06.17., *Tilia cordata*, +, KT; Tóvik-hegy, 2009.05.06., *Q. petraea*, +, KT-MG-UL; Závóz-völgy, 2009.11.07., *Alnus glutinosa*, L, KT – Gyöngyös: Gyöngyös-Rédei-vízátározó, 2009.04.22., *Salix alba*, +, MG; Sár-hegy, Farkasmály, 2007.07.02., *Fraxinus*, *Juglans regia*, *T. platyphyllos*, KR-KT – Hatvan: Kiszombos, 2008.07.26., KTa-KP-MG-UL – Kiszána: Kutyina-rét, 2009.05.12., *S. alba*, +, MG – Recsk: Cserepes-tető, 2009.03.25., *F. sylvatica*, +, KT-MG-UL; 2009.11.04., *Acer platanooides*, L, KT-MG-UL; Oroszlánvár, 2009.01.30., *F. sylvatica*, *F. excelsior*, +, KT-MG-UL – Szurdokpüspöki: Horka-tető, 2007.07.17., KTa-UL – Tarnalelesz: Ökör-hegy Ny, 2009.05.13., *F. sylvatica*, +, BCs-KK-KT.

Akimerus schaefferi (Laicharting, 1784) – Szurdokpüspöki: Kis-köves-bérc, 2008.06.20., KT-MG-UL; 2008.06.22., KR-KT.

Anisorus quercus (Götz, 1783) – Gyöngyössolymos: Eremény-tető, 2009.05.18., KT – Kiszána: Sánc-bérc, 2009.04.28., KT-MG-UL.

Anoplodera sexguttata (Fabricius, 1775) – Kiszána: Sánc-bérc, 2009.05.15, DGy-KT-MG-UL – Mátraszentimre: Nárád-patak-völgye, 2008.06.06., KT-MG-UL.

Aromia moschata (Linnaeus, 1758) – Gyöngyös: Mátraháza, Tomoly-völgy, 2009.01.23., *Salix caprea*, +, KT-MG-UL – Gyöngyössolymos: Nagy-lápfő, 2009.03.28., *S. caprea*, +, KT – Parádsasvár: Csór-hegy, 2009.03.28., *S. caprea*, +, KT; Gesztenyés, 2006.07.18., UL.

Calamobius filum (Rossi, 1790) – Bodony: Szeles-hegy, 2008.06.12., KT – Gyöngyös: Sár-hegy, Farkasmály, 2008.06.08., JI-KR-KT; 2008.06.13., KT-UL – Parád: Nagy-szél, 2008.06.12., KT.

Callimoxys gracilis (Brullé, 1832) – Abasár: Sár-hegy, 2008.05.08., UL – Domoszló: Tarjánka-völgy, 1999.04.30., KT.

Cardoria scutellata (Fabricius, 1792) – Gyöngyös: Izraelita-temető, 2004.04.12., Kovácsné Benkó Zsuzsanna-KR-KT – Gyöngyöspata: Úrráteszi-rész, 2006.04.27., KT; 2007.03.30., KT-MG-UL-VA; 2008.03.28., iKT-KT; 2008.04.03., KT-UL.

Carinatodorcadion fulvum (Scopoli, 1763) – Gyöngyöspata: Úrráteszi-rész, 2006.04.27., KT.

Cerambyx cerdo Linnaeus, 1758 – Abasár: Holló-kő, 2009.05.15-22., bcs, KT-MG-UL; Rónya-bérc, 2009.05.15., *Quercus petraea*, +, KT-MG – Borsodnádásd: Jelfa a Jövőnek, 2009.05.13., *Q. petraea*, L, KT; Nagy-orom, 2009.05.12., *Q. cerris*, +, BCs-KK-KT – Bükk-szenterzsébet: Alamas-bérc, 2009.05.12., *Q. petraea*, +, BCs-KK-KT; Debornya-fő D, 2009.05.12., *Q. petraea*, +, BCs-KK-KT; Közép-Berek, 2009.05.12., *Q. cerris*, +, *Q. pubescens*, BCs-KK-KT – Domoszló: Borostyán, 2009.03.25., *Quercus*, +, KT-MG-UL; Cserepes-tető, 2009.03.25., *Quercus*, +, KT-MG-UL; Cserepes-tető, 2009.05.06., *Q. cerris*, *Q. petraea*, L, *Q. pubescens*, +, KT-MG-UL; Hegyes-hegy, 2009.01.15., *Q. petraea*, +, KT-MG-UL; Hegyes-hegyi-oldal, 2009.03.21., *Q. petraea*, L, JI-KR-KT; Hosszú-hegy, 2009.08.28., *Q. petraea*, +, MG-UL, Jagus-bérc, 2009.01.30., *Quercus*, +, KT-MG-UL; Középső-hegy, 2009.07.28., *Quercus*, +, MG-SG; Oroszlánvár, 2009.04.28., *Q. petraea*, L, KT-MG-UL; Pipis-hegy, 2009.01.15., *Q. petraea*, L, KT-MG-UL; Rasztya-völgy, 2009.01.15., *Q. petraea*, +, KT-MG-UL; Tarjánka-völgy, 2009.04.01., *Quercus*, +, MG; Tóvik-hegy, 2009.05.06., *Q. petraea*, L, KT-MG-UL; Závóz-völgy, 2009.11.07., *Q. petraea*, +, KT – Gyöngyös: Mátrafüred, Benevár, 2009.01.10., *Quercus*, L, JI-KT; Mátrafüred, Peres-bérc, 2009.05.15., *Q. pubescens*, L, KT-MG; Mátrafüred, Vár-bérc, 2009.06.09., *Quercus*, +, MG; Mátraháza, Nagy-Lapát-tető, 2008.06.11., *Q. petraea*, L, KT; Mátraháza, Tölgyes-bérc, 2009.02.17., *Q.*

petraea, BD-KT-MG; Sár-hegy, Szálás, 2008.05.29., *Quercus*, KT; 2008.06.26-07.07., bcs, iKT-KT; Sár-hegy-oldali felső, 2008.04.23., *Quercus*, L, KT; 2008.07.07., iKT-KT – Gyöngyösorszói: Páskom, 2009.09.19., *Q. petraea*, +, MG – Gyöngyössolymos: Eremény-bérc, 2009.02.11., *Q. pubescens*, +, BD-KT-MG-UL; Eremény-tető, 2009.02.11., *Q. pubescens*, *Q. cerris*, +, BD-KT-MG-UL; 2009.05.18-06.02., bcs, KT-MG-UL; Hatőkör-ura, 2009.06.19., KT-MG-UL; Hegyalja-legelő, 2009.09.27., *Q. petraea*, L, KR-KT; Kis-hegy, 2009.01.10., *Q. cerris*, L, KR-KT; Kis-hegy-oldal, 2009.04.30., *Q. cerris*, L, KT-SBB; Köz-bérc, 2009.09.11., *Q. petraea*, +, MG; Közép-bérc, 2009.09.11., *Q. petraea*, +, MG; Nagy-Tölgyes-bérc, 2008.06.11., *Q. petraea*, L, KT; Parádi-folyás-oldal, 2009.02.11., *Quercus*, +, BD-KT-MG-UL; Üstök-fő, 2009.09.20., *Q. petraea*, +, MG – Kisnána: Sánc-bérc, 2009.04.28., *Q. petraea*, L, KT-MG-UL; Szederjes-tető, 2009.04.28., *Q. petraea*, +, KT-MG-UL – Markaz: Cseres-bérc, 2009.04.24., *Q. petraea*, L, KT-MG-UL; 2009.06.26-07.10., bcs, KT-MG-UL – Mátraszentimre: Mátra-bérc, 2009.03.20., *Q. petraea*, +, KT-MG-UL; Som-bükk, 2009.04.10., *Q. petraea*, L, KT-MG-UL; Som-hegyese, 2009.04.10., *Quercus*, +, KT-MG-UL – Parád: Cserepes-tető, 2009.05.15., *Q. petraea*, +, DGy-KT-MG-UL; 2009.05.22-06.05., bcs, KT-MG-UL; 2009.11.04., *Quercus*, L, KT-MG-UL; Fehér-kő, 2009.05.15., *Q. petraea*, L, DGy-KT-MG-UL; Mar-hát, 2008.12.16., *Quercus*, +, KT-MG-UL; Nagy-Szár-hegy, 2009.04.24., *Q. petraea*, +, KT-MG-UL; Som-hegy, 2009.05.15., *Q. petraea*, L, CJ-DGy-KT-MG-UL; 2009.05.22-06.05., bcs, KT-MG-UL – Pásztó: Nyesett-bérc; 2008.06.20., KT-MG-UL – Reck: Borostyános, 2009.04.23., *Q. petraea*, +, MG-UL; Jagus-bérc, 2009.01.30., *Quercus*, +, KT-MG-UL; Nagy-Zúgó-hegy, 2009.01.30., *Q. petraea*, +, KT-MG-UL; Oroszlánvár, 2009.07.01., *Q. petraea*, KT-MG-UL – Szentdomonkos: Vajdavár D, 2009.05.13., *Q. cerris*, +, *Q. pubescens*, L, BCs-KK-KT – Szurdokpüspöki: Horka-tető, 2007.07.17., KTA-UL; 2008.06.19., KT-MG-UL; Kis-köves-bérc, 2008.06.20., *Q. petraea*, +, KT-MG-UL – Verpelét: Macskavár, 2009.04.16., *Quercus*, +, MG-UL.

Cortodera holosericea (Fabricius, 1801) – Gyöngyös: Mátraháza, Nagy-Lapát-tető, 2008.06.04., MG; Sár-hegy, Szálás, 2008.05.29., KT; 2008.06.13., KT-UL.

Isotomus speciosus (Schneider, 1787) – Domoszló: Cseres-tető, 2009.05.06., *Quercus petraea*, +, KT-MG-UL; Pipis-hegy, 2009.01.15., *Q. petraea*, +, KT-MG-UL – Gyöngyös: Sár-hegy, Farkasmály, 2008.07.07., iKT-KT – Gyöngyössolymos: Eremény-tető, 2009.02.11., *Q. pubescens*, +, BD-KT-MG-UL.

Morinus funereus (Mulsant, 1863) – Bányaterenye: Ágasvár, 2008.06.06., *Quercus petraea*, +, KT-MG-UL – Gyöngyös: Mátraháza, Tölgyes-bérc, 2009.02.17., *Q. petraea*, +, BD-KT-MG – Gyöngyössolymos: Parádi-folyás-oldal, 2009.02.11., *Q. petraea*, +, BD-KT-MG-UL – Mátraszentimre: Ágasvári-rét, 2008.06.06., Juhász János.

Musaria argus (Frölich, 1793) – Gyöngyöstarján: Füledugó, 2007.03.15., *Seseli osseum*, KT; Temető-domb, 2008.04.03., *Seseli osseum*, UL.

Obrium brunneum (Fabricius, 1792) – Gyöngyös: Kékestető, Kis-halál, 2000.08.29., *Picea abies*, +, KT-VA – Tar: Fenyvespuszta, 2000.06.01., iKT-KT.

Pedostrangalia revestita (Linnaeus, 1767) – Domoszló: Cseres-tető, 2009.05.06., KT-MG-UL.

Purpuricenus kaehleri (Linnaeus, 1758) – Abasár: Holló-kő, 2009.07.24-08.07., bcs, KT-MG-UL – Gyöngyös: Mátrafüred, Peres-bérc, 2009.07.10-24., bcs, KT-MG-UL; Sár-hegy, Szálás, 2008.06.26-07.07., bcs, iKT-KT – Gyöngyössolymos: Hatőkör-ura, 2009.06.19., KT-MG-UL – Markaz: Cseres-bérc, 2009.07.24-08.07., bcs, KT-MG-UL – Szurdokpüspöki: Kis-köves-bérc, 2008.06.22-27., bcs, KT-MG-UL.

Rhamnusium bicolor (Schränk, 1781) – Reck: Cserepes-tető, 2009.11.04., *Acer platanoides*, +, KT-MG-UL.

Rosalia alpina (Linnaeus, 1758) – Arló: Vajdavár ÉNy, 2009.05.13., *Fagus sylvatica*, +, BCs-KK-KT – Bányaterenye: Ágasvár, 2009.03.20., *F. sylvatica*, +, KT-MG-UL – Bükkcenterzsébet: Deborna-fő É, 2009.05.12., *Carpinus betulus*, *F. sylvatica*, +, BCs-KK-KT – Domoszló: Oroszlánvár, 2009.07.01., *F. sylvatica*, +, KT-MG-UL – Gyöngyös: Kékestető, Sombokor, 2009.06.19., *F. sylvatica*, +, KT-MG-UL – Gyöngyössolymos: Nagy-Lipót-folyás, 2009.03.28., *F. sylvatica*, +, KT – Markaz: Kerékgyártó-völgy, 2009.10.31., *F. sylvatica*, +, KT – Mátraszentimre: Ágasvár, 2008.06.06., *Acer campestre*, +, KT-MG-UL – Parád: Cserepes-tető, 2009.03.25., *F. sylvatica*, +, KT-MG-UL; 2009.07.10-24., bcs, KT-MG-UL; Hármashatár, 2009.04.24., *C. betulus*, *F. sylvatica*, +, KT-MG-UL; Mar-hát, 2008.12.16., *F. sylvatica*, +, KT-MG-UL; Nagy-Szár-hegy, 2009.04.24., *A. campestre*, *F. sylvatica*, +, KT-MG-UL; Som-hegy, 2009.06.15., *F. sylvatica*, +, KR-KT; 2009.07.10-24., bcs, KT-MG-UL; Sor-kő, 2009.06.19., *F. sylvatica*, +, KT-MG-UL; 2009.10.11., *F. sylvatica*, +, KR-KT – Parásdasvár: Kis-Lipót, 2007.06.14., MG-UL – Reck: Cserepes-tető, 2009.03.25., *A. campestre*, *A. pseudoplatanus*, *F. sylvatica*, +, KT-MG-UL; Nagy-Zúgó-hegy, 2009.01.30., *C. betulus*, +, KT-MG-UL; Oroszlánvár, 2008.12.16., *F. sylvatica*, L, +, KT-MG-UL; 2009.01.30., *Fraxinus excelsior*, +, KT-MG-UL; 2009.07.01., KT-MG-UL; Szederjes-tető, 2009.04.28., *Acer*, *F. sylvatica*, +, KT-MG-UL – Szentdomonkos: Vajdavár D, 2009.05.13., *A. campestre*, +, BCs-KK-KT – Tarnalelesz: Ökör-hegy Ny, 2009.05.13., *F. sylvatica*, báb, BCs-KK-KT.

Saperda punctata (Linnaeus, 1767) – Bányaterenye: Mátra-bérc, 2009.03.20., *Ulmus glabra*, +, KT-MG-UL – Mátraszentimre: Ágasvár, 2008.06.06., *Ulmus*, +, KT-MG-UL – Reck: Oroszlánvár, 2009.07.01., *U. glabra*, +, KT-MG-UL.

Semanotus ruscicus (Fabricius, 1776) – Bükkszenterzsébet: Dobogó, 2009.05.12., *Juniperus communis*, +, BCs-KK-KT – Reesk: Tiszta-tető, 2009.04.16., *J. communis*, +, CJ-MG-UL.

Stictoleptura erythroptera (Hagenbach, 1822) – Domszló: Oroszlánvár, 2009.06.17., kislevelű hárs odú, +, KT.

Tetropium gabrieli Weise, 1905 – Gyöngyös: Kékestető, Kékes, 2000.08.29., *Larix decidua*, +, KT-VA.

Theophilea subcylindricollis Hladil, 1988 – Domszló: Nánai-berek, 2009.05.06., KT-MG-UL – Gyöngyös: Sár-hegy, Farkasmály, 2007.05.15., KR-KT; 2008.06.17., KT; 2009.05.10., KR-KT – Gyöngyössolymos: Közép-bérc, 2009.05.10., KR-KT – Kismána: Szék-rét, 2009.05.12., MG – Ecséd: Parti-dűlő, 2009.06.05., MG.

Trichoferus pallidus (Olivier, 1790) – Markáz: Cseres-bérc, 2009.07.24-08.07., bcs, KT-MG-UL – Parád: Cseres-tető, 2009.07.24-08.07., bcs, KT-MG-UL – Szurdokpüspöki: Horka-tető, 2007.07.17., bodzás csalétek, KTa-UL.

CURCULIONIDAE

Gasterocercus depressirostris (Fabricius, 1792) – Gyöngyös: Mátrafüred, Hegyalja út 14., 2009.06.28., f, CsGy; 2009.07.01., f, CsGy; 2009.07.08., f, CsGy – Pásztó: Nyestet-bérc, 2008.06.20., KT-MG-UL.

Liparus coronatus (Goeze, 1777) – Gyöngyös: Visonta-hegy, 2009.06.18., SBB.

Liparus dirus (Herbst, 1795) – Gyöngyös: Sár-hegy, 2006.08.23., UL; Sár-hegy, Farkasmály, 2008.03.07., +, KT; 2008.04.23., kő alól, +, KT; 2009.05.05., KT; Visonta-hegy, 2009.06.16., SBB.

NEUROPTERA

MYRMELEONTIDAE

Dendroleon pantherinus (Fabricius, 1787) – Gyöngyös: Sár-hegy, Farkasmály, 2007.07.12., KT; Sár-hegy-oldali felső, 2008.07.10., kocsánytalan tölgy odú, KT – Domszló: Pipis-hegy, 2009.01.15., kocsánytalan tölgy odú, L, KT-MG-UL.

MANTISPIDAE

Mantispa styriaca (Poda, 1761) – Gyöngyös: Sár-hegy, Farkasmály, 2006.07.18., KT; 2009.06.28., KT – Gyöngyössolymos: Körtvélyes, 2007.06.22., f, KT-KTa-MG-UL – Parád: Cseres-tető, 2009.06.26-07.10., bcs, KT-MG-UL.

ASCALAPHIDAE

Libelloides macaronius (Scopoli, 1763) – Domszló: Nánai-berek 2009.05.06., kő mellől, L, KT-MG-UL.

HYMENOPTERA

APIDAE

Bombus argillaceus (Scopoli, 1763) – Gyöngyöspata: Úrráteszi-rész, 2009.04.22., KT-SBB; 2009.04.26., birs-alma virágáról, KR-KT.

SCOLIIDAE

Megascolia maculata flavifrons (Fabricius, 1775) – Gyöngyös: Berze Nagy János utca 5., 2009.05.22., SBB.

Eredmények, értékelés

A cikk 109 faj adatait közli, melyek közül 9 közösségi jelentőségű állatfaj (Natura 2000 jelölőfaj) (*Cerambyx cerdo*, *Cucujus cinnaberinus*, *Limoniscus violaceus*, *Lucanus cervus*, *Morinus funereus*, *Osmoderma eremita*, *Probatiscus subrugosus*, *Rosalia alpina*, *Saga pedo*), 1 fokozottan védett (*O. eremita*) és 50 védett. Ezek megoszlása a két terület között: Mátra –

83 faj, 9 Natura 2000 jelölőfaj (*Cerambyx cerdo*, *Cucujus cinnaberinus*, *Limonicus violaceus*, *Lucanus cervus*, *Morinus funereus*, *Osmoderma eremita*, *Probaticus subrugosus*, *Rosalia alpina*, *Saga pedo*), 1 fokozottan védett (*Osmoderma eremita*) és 48 védett; Tarnavidék – 26 faj, 4 Natura 2000 jelölőfaj (*Cerambyx cerdo*, *Cucujus cinnaberinus*, *Lucanus cervus*, *Morinus funereus*, *Rosalia alpina*) és 16 védett.

A kimutatott rovarok közül a *Dyctioptera aurora* és az *Omoglymmius germari* korábban csak a Dunántúlról volt ismert. A faunisztikailag jól ismert csoportoknál a következők újak a Mátra faunájára: *Eurythyrea quercus* (Buprestidae, MUSKOVITS & HEGYESSY 2002); *Ampedus cardinalis*, *A. hjorti*, *Limonicus violaceus* (Elateridae, NÉMETH *et al.* 2009); *Callimoxys gracilis*, *Saperda punctata* (Cerambycidae, KOVÁCS & HEGYESSY 1998). Az *Osmoderma eremita* több mint ötven éves (RANIUS *et al.* 2005: Gyöngyös: Kékes, 1953) és a *Stictoleptura erythroptera* bizonytalan (KOVÁCS & HEGYESSY 1998: Mátra, 1960.07.16., Kovács Béla) mátrai adata meg lett erősítve.

A bogaraknál 28 faj esetében a tápnövényeket – csak a latin névvel írt fajok, számuk 26 – is megadtuk. Köztük két nem pontosan ismert lárvális táplálkozású, kéreg alatt élő (*Cucujus cinnaberinus*, *Schizotus pectinicornis*) is említésre kerül, mivel ökológiai igényeik ismeretéhez adalékot nyújt a legalább fejlődési helyül szolgáló növény faja is.

A következő természetközeli élőhelyek kiemelendők értékes rovarfaunájuk alapján (a Natura 2000 jelölő fajok és a fokozottan védett illetve 50 000 Ft pénzben kifejezett természetvédelmi értékű fajok neve félkövérrel jelölve).

Mátra – Cserepes-tető (Domoszló, Parád, Reck): *Aegosoma scabricorne*, *Aesalus scarabaeoides*, *Ampedus hjorti*, *Carabus intricatus*, ***Cerambyx cerdo***, *Coraebus fasciatus*, *Dorcus parallelipipedus*, ***Eurythyrea quercus***, ***Gnorimus variabilis***, *Grynocharis oblonga*, *Ischnomera sanguinicollis*, ***Limonicus violaceus***, ***Lucanus cervus***, *Mantispa styriaca*, *Protaetia aeruginosa*, *Protaetia lugubris*, *Rhamnusium bicolor*, ***Rosalia alpina***, *Sinodendron cylindricum*, *Tenebrio opacus*, *Thymalus limbatus*, *Trichoferus pallidus*.

Oroszlánvár (Domoszló, Reck): *Aegosoma scabricorne*, *Aesalus scarabaeoides*, *Carabus intricatus*, *C. montivagus*, ***Cerambyx cerdo***, *Coraebus fasciatus*, ***Cucujus cinnaberinus***, *Dorcus parallelipipedus*, ***Eurythyrea quercus***, ***Gnorimus variabilis***, ***Lucanus cervus***, *Protaetia lugubris*, ***Rosalia alpina***, *Saperda punctata*, *Sinodendron cylindricum*, *Stictoleptura erythroptera*, *Tenebrio opacus*, *Thymalus limbatus*.

Som-hegy (Parád) (1. fotó): *Ampedus cardinalis*, *Carabus glabratus*, *C. intricatus*, *C. nemoralis*, ***Cerambyx cerdo***, *Dorcus parallelipipedus*, ***Eurythyrea quercus***, ***Gnorimus variabilis***, *Grynocharis oblonga*, *Hypoganus inunctus*, ***Lucanus cervus***, *Oodescelis polita*, ***Osmoderma eremita***, *Protaetia aeruginosa*, *Protaetia lugubris*, ***Rosalia alpina***, *Sinodendron cylindricum*, *Tenebrio opacus*.

Úrráteszi-rész (Gyöngyöspata): ***Bombus argillaceus***, *Cardoria scutellata*, *Carinatodorcadion fulvum*, ***Probaticus subrugosus***, *Protaetia ungarica*.

Tarnavidék – Debornya-fő (Bükkszentersébet): *Aegosoma scabricorne*, *Calosoma inquisitor*, *Carabus convexus*, ***Cerambyx cerdo***, ***Cucujus cinnaberinus***, *Dorcus parallelipipedus*, *Grynocharis oblonga*, ***Lucanus cervus***, *Mycetophagus ater*, ***Rosalia alpina***, *Schizotus pectinicornis*, *Sinodendron cylindricum*, *Thymalus limbatus*.

Szállás-verő-hegy (Tarnalelesz): *Dorcus parallelipipedus*, *Endophloeus markovichianus*, *Erotides cosnardi*, *Grynocharis oblonga*, *Mycetophagus ater*, *Omoglymmius germari*, *Schizotus pectinicornis*, *Sinodendron cylindricum*, *Thymalus limbatus*.

A parádi Som-hegy idős tölgyesének részlete októberben

Vajdavár (Arló, Szentdomonkos): *Cerambyx cerdo*, *Coraebus fasciatus*, *Dorcus parallelipipedus*, *Dyctioptera aurora*, *Endophloeus markovichianus*, *Platydemia dejeanii*, *Protaetia aeruginosa*, *Rosalia alpina*, *Thymalus limbatus*.

Sajnos a fenti helyek nagy része napjainkban csupán viszonylag kicsiny kiterjedésű, és egyikük sem Natura 2000 terület! A Tarnavidéken eltöltött két nap eredményei – többek között az eddig csak Dunántúlról ismert két faj megtalálása – arra utalnak, hogy még számos faunisztikai érdekesség előkerülése várható a térségből.

Köszönetnyilvánítás: Értékes szakmai segítségéért MERKL Ottó (Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest), a *Carabus*-példányok határozásáért KÖDÖBÖCZ Viktor (Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság, Debrecen) és HEGYESSY Gábor (Kazinczy Ferenc Múzeum, Sátoraljaújhely), az Elateridae-fajok határozásának megerősítéséért NÉMETH Tamás (Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest), a terepi és technikai segítségért BARTHA Csaba, CZIKORA János, KORMOS Krisztián, SCHMOTZER András (valamennyien Bükk Nemzeti Park Igazgatóság, Eger), adataik átengedéséért pedig NAGY Antal (Debreceni Egyetem, Debrecen), SIPOS Bánk Bontond (Mátra Múzeum, Gyöngyös) és CSÓKA György (Erdészeti Tudományos Intézet, Mátrafüred) fogadja hálás köszönetünket.

Kutatásainkat a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság és az OTKA K68618 (A holtfa erdő- és természetvédelmi szerepe magyarországi keménylombos erdőkben) kutatási pályázata támogatta.

Irodalom

ANONIM (2001): 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet "A védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről". – Magyar Közlöny 53: 3446–3511.

- ANONIM (2008): 18/2008. (VI. 19.) KvVM rendelet "A védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet módosításáról". – Magyar Közlöny 90: 5435–5439.
- BERNI EGYZEMÉNY (1994): Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats. Appendices to the Convention. – Council of Europe, Strasbourg, T-PVS (94) 2, 21 pp.
- CORINE (1991): Checklist of threatened plants and animals of CORINE biotopes manual. – World Conservation Monitoring Centre, Cambridge.
- COUNCIL DIRECTIVE (1992): 92/43/EEC of 21 May 1992 Annex II, IV.
- ENYEDI, R. & ÁDÁM, L. (2009): A Mátra Múzeum bogárgyűjteménye, Scarabaeoidea (Coleoptera). – Folia Historico-Naturalia Musei Matraensis 33: in press.
- GOOD, J.A. & SPEIGHT, M.C.D. (1996): Saproxylic Invertebrates and their Conservation throughout Europe. – Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats, Council of Europe, Strasbourg, 58 pp.
- GYÖRGY, Z. (2008): A Mátra Múzeum bogárgyűjteménye. Zsizsikek (Coleoptera: Chrysomelidae: Bruchinae). – Folia Historico-Naturalia Musei Matraensis 32: 179–181.
- HARMOS, K., LANTOS, I. & JOÓ M. (2003): Adatok védett rovarfajok elterjedéséhez Nógrád megyében. – A Puszta 18 [2001]: 6–27.
- HEGYESSY, G. & SZÉL, GY. (2002): A Mátra Múzeum bogárgyűjteménye, Carabidae (Coleoptera). – Folia Historico-Naturalia Musei Matraensis 26: 189–220.
- IUCN (1996): 1996 IUCN Red List of Threatened Animals. – IUCN, Gland, Switzerland, 368 pp.
- KOVÁCS, T. (1994): A Mátra Múzeum bogárgyűjteménye, Cerambycidae (Coleoptera). – Folia Historico-Naturalia Musei Matraensis 19: 137–164.
- KOVÁCS, T. & HEGYESSY, G. (1998): A Mátra cincérfanúja (Coleoptera, Cerambycidae). – Folia Historico-Naturalia Musei Matraensis 22 [1997]: 203–222.
- MERKL, O. & KOVÁCS, T. (1997): Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer VI. Bogarak. – Magyar Természetudományi Múzeum, Budapest, 35 pp.
- MERKL, O. & VIG, K. (2009): Bogarak a pannon régióban. – Vas Megyei Múzeumok Igazgatósága, B. K. L. Kiadó, Magyar Természetudományi Múzeum, Szombathely, 496 pp.
- MUSKOVITS, J. & HEGYESSY, G. (2002): Magyarország díszbogarai (Coleoptera: buprestidae). Jewel beetles of Hungary. – Grafon Kiadó, Nagykovácsi, 404 pp.
- NÉMETH, T. & MERKL, O. (2009): Rare saproxylic click beetles in Hungary: distributional records and notes on life history (Coleoptera: Elateridae). – Folia entomologica hungarica 70: 95–137.
- NÉMETH, T., MERKL, O. & KOVÁCS, T. (2009): A Mátra Múzeum bogárgyűjteménye. Pattanóbogarak (Coleoptera: Elateridae) – Folia Historico-Naturalia Musei Matraensis 33: 157–168.
- PODLUSSÁNY, A. & GYÖRGY, Z. (2008): A Mátra Múzeum bogárgyűjteménye. Coleoptera: Curculionioidea: Anthribidae, Apionidae, Attelabidae, Curculionidae, Nanophyidae, Rhynchitidae, Scolytidae, Urodontidae. – Folia Historico-Naturalia Musei Matraensis 32: 183–200.
- RANIUS, T., AGUADO, L. O., ANTONSSON, K., AUDISIO, P., BALLERIO, A., CARPANETO, G., CHOBOT, M. K., GJURASIN, B., HANSEN, O., HUIJBREGTS, H., LAKATOS, F., MARTIN, O., NECULISEANU, Z., NIKITSKY, N. B., PAILL, W., PIRNAT, A., RIZUN, V., RUICANESCU, A., STEGNER, J., SUDA, I., SZWALCO, P., TAMUTIS, V., TELNOV, D., TSINKEVICH, V., VERSTEIRT, V., VIGNON, V., VÖGELI, M. & ZACH, P. (2005): *Osmoderma eremita* (Coleoptera, Scarabaeidae, Cetoniinae) in Europe. – Animal Biodiversity and Conservation 28(1): 1–44.
- SZALÓKI, D. (1997): A Mátra Múzeum bogárgyűjteménye, Malacodermata és Heteromera (részben) (Coleoptera). – Folia Historico-Naturalia Musei Matraensis 22: 145–174.
- VARGA, Z., KASZAB, Z. & PAPP, J. (1989): Rovarak - Insecta. In: RAKONCZAY, Z. (szerk.) Vörös Könyv. A Magyarországon kipusztult és veszélyeztetett növény- és állatfajok. – Akadémiai Kiadó, Budapest, pp. 178–262.
- VIG, K. (1997): Leaf beetle collection of the Mátra Museum, Gyöngyös, Hungary (Coleoptera, Chrysomelidae sensu lato) – Folia Historico-Naturalia Musei Matraensis 22: 175–201.

KOVÁCS Tibor
Mátra Múzeum
H-3200 GYÖNGYÖS
Kossuth Lajos u. 40.
E-mail: koati@t-online.hu

MAGOS Gábor, URBÁN László
Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
H-3304 EGER
Sánc út 6.
E-mail: gmagonc@gmail.com, voluta@citromail.hu